
Мета дослідження

Метою дослідження було визначити стану філантропії в Івано-Франківській області і знайти основні фактори впливу на філантропію.

Об'єкт дослідження

Об'єкт – доросле населення Івано-Франківської області.

Основні завдання дослідження

Дане дослідження повинно виконати ряд певних *завдань*. Воно мусить визначити:

- наскільки населення Івано-Франківської області обізнане з станом філантропії,
- потреби та меценатські уподобання мешканців області
- ступінь довіри благодійним організаціям та інститутам.

Методи дослідження

Серед *методів дослідження* ми обрали анкетне опитування дорослого населення, незалежно від соціального статусу, роду занять, статі і інших подібних чинників. В опитуванні взяло участь 570 респондентів, з них 49,3% (281 особа) — чоловіки, а 50,7% (289 осіб) — жінки. В обласному центрі було опитано 180 осіб (31,6%), в області — 68,4% (390 осіб). Анкети закритого типу, з можливістю викладання респондентами своїх міркувань та побажань. Такий підхід дозволив поглиблено проаналізувати проблему, імітуючи підхід з точки зору споживача.

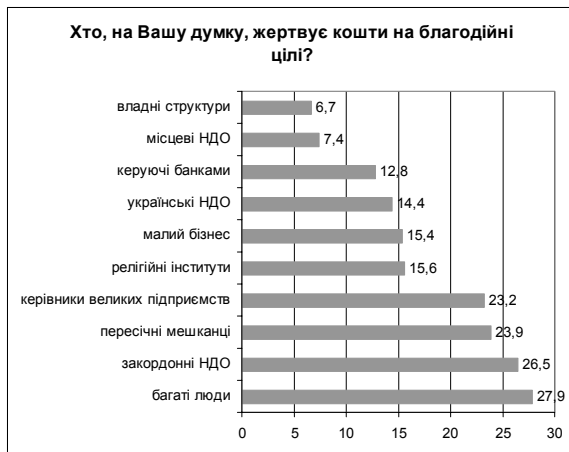
Вибірка, за якою проводяться дослідження, охоплює 570 осіб, які репрезентують доросле населення Івано-Франківської області (старше 18 років) за статтю, віком, освітою, родом занять. Випадкова (теоретична) помилка вибірки складає 5,1%.

За типом побудови вибірка є триступінчастою, стратифікованою, випадковою.

На першому щаблі — добір населених пунктів області, в яких буде проводитися дослідження, На другому щаблі — добір вихідних точок маршруту, на третьому — добір респондентів.

Кількісний розподіл 570 осіб по стратах розраховувався на основі даних Всеукраїнського перепису населення 2001 року.

Хто жертвує кошти на благодійність

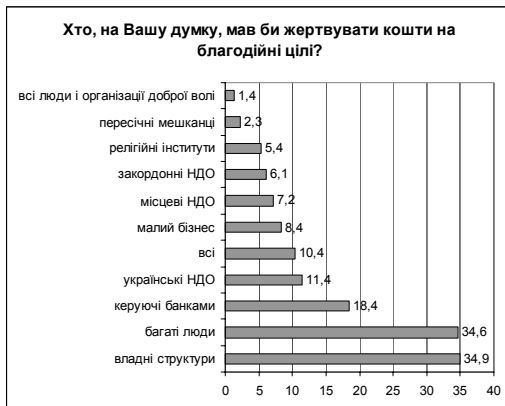

На думку більшості респондентів на благодійність в Івано-Франківській жертвують багаті люди і закордонні НДО (відповідно 27,9% і 26,5%). 23,9% опитаних вважають, що саме пересічні мешканці жертвують кошти на благодійність. Цілком ймовірно, що останній факт історично пов'язаний із розвитком традицій меценатства у Галичині.

Цікавим є те, що сукупний дохід більшості респондентів, які обрали варіант «багаті люди» складає 1001-2000 грн. Серед тих, що обрали варіант «закордонні НДО» найбільше приватних підприємців, що пояснюється кращими можливостями доступу до всесвітньої мережі Інтернет.

Серед категорій населення, що вказали «місцеві НДО» найбільше безробітних, пенсіонерів, молоді та працівників медицини, що чітко окреслює цільові групи діяльності більшості місцевих НДО.

Хто мав би жертвувати кошти на благодійність

34,9 % мешканців області вважають, що на благодійні цілі мають жертвувати владні структури. Третина опитаних вважає, що багаті люди також повинні жертвувати на благодійність. Сукупний дохід більшості респондентів, що вказали «владні структури» складає до 500 гривень. Очевидно, що саме низький сукупний дохід визначає сподівання людей на владні структури у сфері філантропії.

Більшість опитаних пенсіонерів вважає, що на благодійність мають жертвувати українські і місцеві громадські організації. Цікаво, що 43,2% держслужбовців вважають, що саме владні структури повинні жертвувати на благодійність.

Мотивація меценатів до благодійної діяльності

37% мешканців області вважають, що меценати жертвують кошти на благодійність для підтримання власного іміджу. Співчуття до потребуючих є мотивацією до благодійності для 33% респондентів.

Цікавим є те, що більшість респондентів вважають, що закордонні, українські та місцеві НДО жертвують на благодійність для підтримки власного іміджу. Так думає 42,5% опитаних.

Більше половини респондентів вважає, що меценати не жертвують кошти на благодійність тому, що їм байдуже. Так думає 55,4 % опитаних. Ще 15,3% респондентів вважають неефективною допомогою для меценатів жертвування коштів на благодійність. Частина опитаних вважає, що меценати не вірять прохачам. Можливо, для локального фандрейзингу в подальшому потрібно врахувати питання байдужості меценатів та недовіри до прохачів і їх методів роботи.

Реципієнти благодійної допомоги

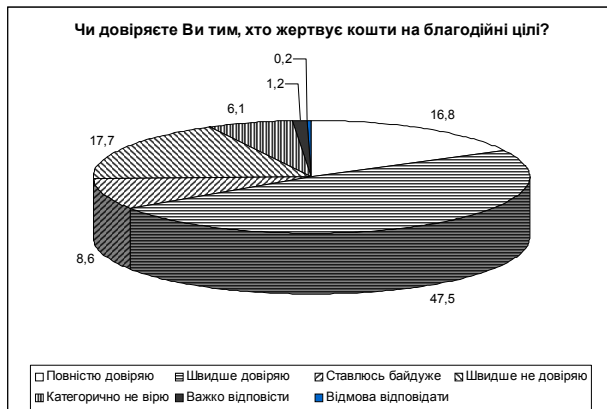
70 % мешканців області вважають, що жертвувати необхідно сиротам. Також велика частина опитаних вважає, що благодійної допомоги потребують хворі люди та люди з фізичними вадами. Тільки 7,9 % опитаних вважає, що жертвувати необхідно недержавним організаціям, що пояснюється недостатньою кількістю інформаційних заходів своєї діяльності НДО в нашому регіоні.

На думку майже 68 % респондентів прохачі благодійної допомоги потребують коштів. Значно менша потреба прохачів в ліках та інших матеріальних благах. Зокрема, ліків найбільше потребують пенсіонери та безробітні.

Майже 60 % опитаних впевнені, що благодійну допомогу повинні отримувати особисто потребуючі.

Тільки 10,5% респондентів вважає, що благодійну допомогу повинні отримувати НДО. Це, можливо, пояснюється не зовсім вірним баченням в громаді ролі НДО, як споживачів благодійної допомоги.

Довіра до меценатів

Майже половина респондентів швидше довіряє тим, хто жертвує кошти на благодійність, ніж навпаки. Ще 16,8 % опитаних довіряють меценатам повністю. Категорично не вірять тим, хто жертвує всього 6,1 % респондентів. Серед тих, хто жертвує на благодійність, на думку респондентів, найвищий ступінь довіри у багатих людей, закордонних НДО та релігійних інститутів.

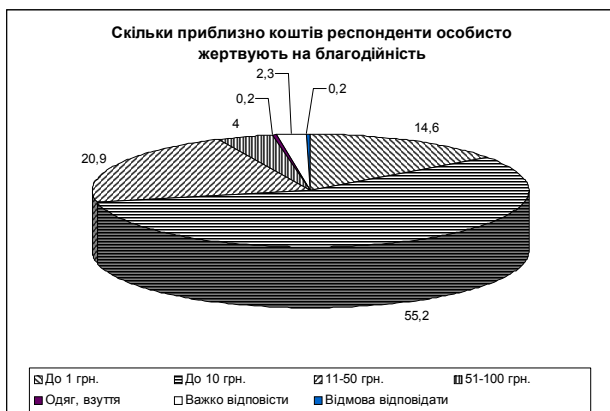
Участь пересічних мешканців у пожертвах на благодійність.

На запитання «Чи зазвичай Ви особисто жертвуєте на благодійність?» 458 респондентів (80,4%) відповіли ствердно, 97 респондентів (17,0%) відповіли негативно, 1 респондент відмовився відповідати, а 14 особам (2,5%) було важко відповісти на це запитання.

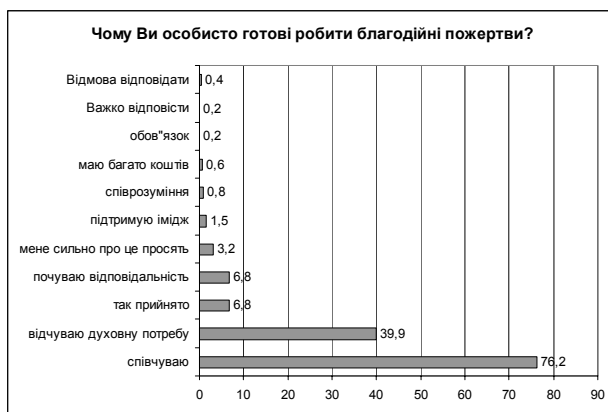
Більшість респондентів робить благодійні пожертви кілька разів на рік 39,3 %. Ще третина опитаних жертвує кілька разів на тиждень. Цікаво, що 13 опитаних роблять благодійні пожертви щодня, але сума їх пожертви складає до 1 гривні.

Сукупний дохід на сім'ю для більшості тих мешканців, які жертвують кілька разів на тиждень складає 500 гривень. Більшість з них не має родичів за кордоном

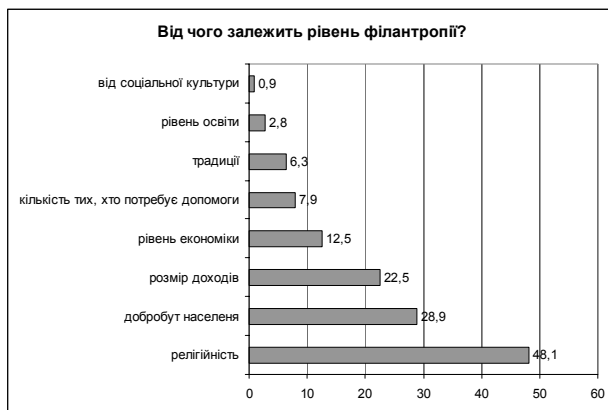
Найчастіше мешканці області жертвують на благодійні цілі суму до 10 гривень. Кількість таких респондентів складає 55,2 %. Пожертви до 10 гривень найчастіше робляться з частотою від кілька разів в тиждень до кілька разів на рік. Ще 20,9% опитаних жертвують суму від 11 до 50 гривень, проте частота пожертви складає кілька разів на рік.

Цікавим є те, що одна третя тих, хто жертвує, віддає на благодійність близько 10% свого сукупного доходу щомісяця.

Значна більшість респондентів жертвує кошти на благодійність тому, що співчувають потребуючим. Саме ця причина є основною для 76,2 % респондентів. Майже 40 % опитаних вказали однією з причин благодійності відчуття духовної потреби. Таким чином, морально-етичні та релігійні переконання є основними чинниками благодійної діяльності в Івано-Франківській області.

Фактори, що впливають на рівень філантропії.

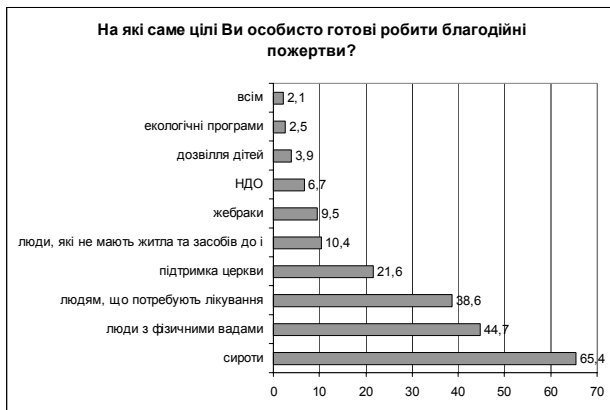

На думку респондентів, основним фактором, що впливає на рівень філантропії є релігійність 48,1 %. Такий відсоток зумовлений відносно високою релігійністю населення в Галичині і активною роботою Церкви у соціальній сфері.

Також визначним є рівень добробуту населення – 28,9 % і розмір доходів – 22,5%. Серед осіб, які відзначили, що на рівень філантропії впливає рівень

доходів, це особи із сукупним сімейним доходом до 500, 00 грн. При дослідженні респонденти визначили, що сукупний дохід в розмірі 500, 00 грн. і є порогом бідності.

Цілі на які громадськість готова здійснювати благодійні пожертви.

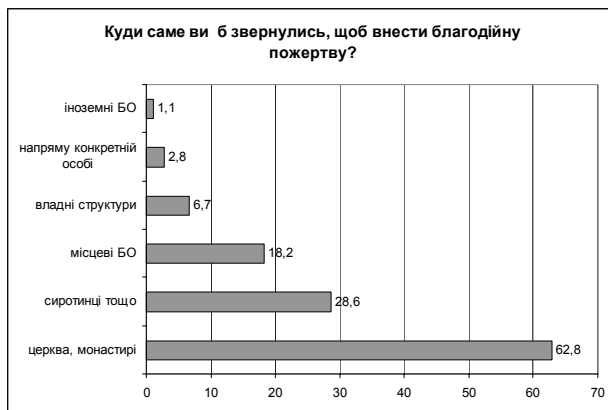

Населення області в першу чергу готове жертвувати сиротам і людям з фізичними вадами, також 21,5 респондентів готові підтримувати Церкву.

Цікавим є те, що 6,7 % готові підтримувати недержавні організації. Слід також відзначити, що при відповіді на це запитання у категорії «важко відповісти» - 1 особа, «відмовився відповісти» - 2 особи.

Обізнаність громадян щодо благодійних організацій

При відповіді на питання «Чи відомо Вам, куди треба звернутися, щоб внести благодійну допомогу?», відповіді респондентів розділились майже порівну. «так» відповіли 46,1 % респондентів, «ні» - 42,1 %.

Щоб внести благодійну пожертву, 62,8% звернулись би до Церкви, 28,6% в сиротинці, 18,2% до місцевих благодійних організацій. Слід відзначити, що це достатньо високий рівень довіри громадян до благодійних організацій краю.

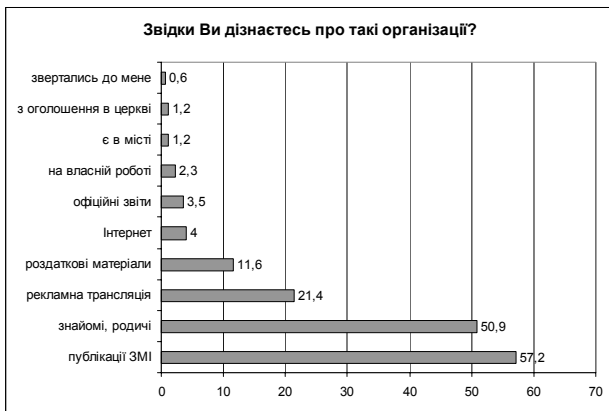
На питання «Чи відомі Вам недержавні громадські організації чи об'єднання, що займаються благодійністю?» 30,2% респондентів відповіли ствердно, 69,6% респондентів відповіли негативно.

Перелік названих респондентами благодійних організацій, які їм відомі (у відсотках):

1.Карітас	80,3%
2.Червоний Хрест	41,6%
3.Солідарність	14,5%
4.Україна - дітям	13,9%
5.Мальтійська служба	12,7%
6.Фундація імені короля Юрія	8,1%
7.Фонд Відродження	6,9%
8.Милосердя	5,8%
9.Дітям чорнобиля	4,6%
10.Лікарі без кордонів	3,5%
11.Дитячий християнський фонд	2,9%
12.Марія-фонд	2,3%
13.Віра в майбутнє	2,3%
14.ЮНІСЕФ	1,7%
15.Фонд Сороса	1,7%
16.Милосердя і здоров'я	1,7%
17.Діти України	1,7%
18.Клуб "Сеньйора"	1,2%
19.Салюс	1,2%
20.Лицарі милосердя	1,2%
21.Руки допомоги	1,2%

22.Надія Нації	1,2%
23.Союз Українок	1,2%
24.Християнський дитячий фонд	0,6%
25.Профспілки	0,6%
26.Квіти Чорнобіля	0,6%
27.Церква християн віри євангелійської	0,6%
28.церковна громада	0,6%
29.Альянс	0,6%
30.Фонд інвалідів	0,6%

Низький відсоток освідомлення опитаних, свідчить про низьку промоцію своєї діяльності благодійними установами в громаді. Оскільки більшість мешканців довідується про такі організації з їхньої рекламної продукції.

Підбадьорює достатньо велика довіра до благодійних організацій.

Висновки

Філантропія – добродієсна та гідна справа, яка завжди позитивно сприймається громадянами та є необхідною для функціонування цивілізованого суспільства. Водночас з нею пов'язані різноманітні, подекуди суперечливі уявлення. Вивчення стану філантропії у західному регіоні було одним із завдань проекту. З цією метою було проведено відповідне дослідження.

Опитування мешканців регіону виявило основні фактори впливу на філантропію: це релігійні переконання респондентів поряд із розміром їх доходів та рівнем добробуту. Благодійна діяльність, відповідно до результатів дослідження, повинна спрямовуватись на допомогу сиротам, людям з фізичними вадами, а також на підтримку Церкви та НДО.

На думку респондентів, опитаних по регіону, благодійною діяльністю передусім займаються багаті люди, закордонні та українські НДО. Поряд з цим позитивно сприймається думка респондентів про те, що пересічні мешканці також долучаються до філантропії. Основними чинниками участі в благодійній діяльності вважаються співчуття та подекуди підтримка власного іміджу (це стосується передусім НДО). Байдужість, недовіра до прохачів або сприйняття благодійності як неефективної допомоги є основними причинами, чому не жертвують кошти на благодійність.

Допомога повинна бути спрямована в першу чергу на сиріт, а також на хворих людей та з фізичними вадами. Мешканці регіону вважають поряд з цим, що соціально-незахищене населення потребує передусім коштів і дещо рідше ліків. При цьому респонденти у більшості випадків довіряють тим, хто жертвує кошти, а найбільшим ступенем довіри користуються багаті люди, закордонні НДО та релігійні інститути.

Проведене опитування виявило також позитивну тенденцію у ставленні пересічних мешканців до благодійності. Населення регіону характеризується високими морально-етичними якостями та стійкими релігійними переконаннями, про що свідчить активна участь опитаних у благодійній діяльності. Більшість респондентів жертвують кошти з міркувань співчуття або через те, що відчувають духовну потребу. Вони займаються добродієністю кілька разів на рік або й на тиждень, жертвуючи щомісяця приблизно 10% свого сукупного сімейного доходу (1/3 респондентів).

Тривожні тенденції пов'язані з низькою обізнаністю населення про благодійні та громадські організації. Вони є невідомими для 69,6% респондентів. Пожертви опитані понесли би до Церкви та до монастирів, сиротинців і лише зрідка до місцевих благодійних організацій. Проте втішним фактом є високий ступінь довіри до благодійних організацій: 20,2% довіряють повністю, а 65,9% швидше довіряють, ніж ні.

Отже, дослідження виявило низку суперечливих тенденцій у ставленні населення до філантропії в цілому та місцевих НДО зокрема. Місцеві НДО є непопулярними та дуже часто невідомими для респондентів. Передусім це можна пояснити недостатньою інформацією про діяльність громадських та благодійних організацій у ЗМІ, а також недостатньою промоцією своєї діяльності в громаді з боку НДО (оскільки саме реклама та висвітлення у ЗМІ є основними джерелами інформації для населення). Втішним є свідчення про участь пересічних мешканців у благодійній діяльності з причин високих морально-етичних якостей та стійких релігійних переконань, а також про високий ступінь довіри до благодійних організацій.